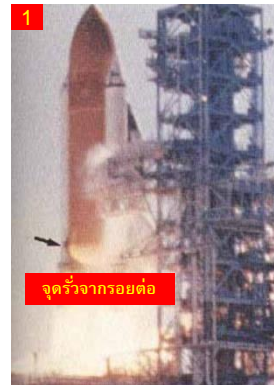

การรายงานและสอบสวนเหตุการณ์ที่เกือบทำให้เกิดอุบัติเหตุ (Near Misses)

มีนาคม 2561

เมื่อวันที่ 28 ม.ค. 2529 กระสวยอวกาศชาเลนเจอร์ของสหรัฐเกิดระเบิดขึ้นหลังจากปล่อยออกฐานที่แหลม คานาเวรัล รัฐฟลอริดา (รูป 1,2) เพียง 73 วินาที. กระสวยอวกาศแตกกระจายและนักบินทั้ง 7 คน เสียชีวิต สาเหตุเบื้องต้นเกิดจากแก๊สอุณหภูมิสูงรั่วออกมาจากรอยต่อของชิ้นส่วนเครื่องเร่งความเร็วจรวด แก๊สที่อุณหภูมิสูงปะทะเข้ากับถังเก็บเชื้อเพลิงไฮโดรเจนทำให้ถังแตกและระเบิด ชิ้นส่วนที่ประกอบติดเป็นเครื่องเร่งความเร็วจรวดถูกซึ่วไว้ด้วยวงแหวนยาง 2 ตัว ซึ่ลทั้ง 2 ตัวแข็งตัวเนื่องจากอากาศที่เย็นมากในวันที่ปล่อยจรวด ก่อนหน้านี้มีหลายครั้งที่ซึ่ลตัวแรกเสียหาย แต่ซึ่ลตัวที่สองใช้งานได้ช่วยซึ่ลชิ้นส่วนของเครื่องเร่งความเร็วจรวดเอาไว้ ปัญหาที่เกิดขึ้นก่อนหน้านี้เป็นเหตุการณ์ near miss ซึ่งถูกมองว่าไม่สำคัญพอที่จะต้องมีการสอบสวนหาสาเหตุ

การที่ไม่รายงานและสอบสวนเหตุการณ์ near miss เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุในอุตสาหกรรมการผลิตเช่นกัน เช่น เมื่อวันที่ 8 เม.ย. 2541 ที่โรงงานในรัฐนิวเจอร์ซีย์เกิดปฏิกิริยาที่ควบคุมไม่ได้จนทำให้ความดันในถังเกิดปฏิกิริยาขนาด 2000 แกลลอนสูงเกิน (รูป 3) ระเบิดและไฟไหม้ (รูป 4) ทำให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บ 9 ราย 2 รายมีอาการสาหัส โอเปอเรเตอร์ไม่สามารถควบคุมอุณหภูมิในถังเกิดปฏิกิริยาได้โดยใช้ขั้นตอนการปฏิบัติงานและระบบหล่อเย็นที่มีอยู่ โดยใน 6 แบบทซ์ก่อนหน้านั้น โอเปอเรเตอร์ไม่สามารถควบคุมอุณหภูมิให้ต่ำกว่าค่าสูงสุดที่กำหนดไว้ได้เช่นกัน แต่ว่าอุณหภูมิไม่สูงจนทำให้เกิดปฏิกิริยาที่ควบคุมไม่ได้ ซึ่งก่อนหน้าไม่ได้มีการสอบสวนเหตุการณ์ near miss ดังกล่าว

คุณทราบหรือไม่?

- จากการสอบสวนหลังเกิดอุบัติเหตุเกี่ยวกับกระบวนการผลิตครั้งใหญ่ บ่อยครั้งที่พบว่าก่อนหน้านั้นมีสัญญาณเตือนและมีเหตุการณ์ near miss เกิดขึ้น ซึ่งถ้าเหตุการณ์เหล่านั้นได้รับการรายงานสอบสวน และสิ่งที่พบได้รับการแก้ไข อุบัติเหตุร้ายแรงอาจจะไม่เกิดขึ้น
- พวกเราทุกคนล้วนต้องการเรียนรู้จากเหตุการณ์ near miss ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ไม่ได้มีผู้ได้รับบาดเจ็บ และไม่ได้เกิดความเสียหายรุนแรง มากกว่าที่จะต้องเรียนรู้จากอุบัติเหตุที่ร้ายแรงที่เกิดขึ้น
- การสอบสวนเหตุการณ์ near miss จะไม่เกิดขึ้น ถ้าไม่มีคนรายงานเหตุการณ์นั้นเข้ามา ! เหตุการณ์เหล่านั้นจะไม่ถูกรายงานถ้าคนไม่ตระหนักว่าเหตุการณ์ใดบ้างที่เข้าข่าย หรือ ถ้าเขาไม่เข้าใจถึงความสำคัญ
- จำเป็นต้องมีการควบคุมกระบวนการผลิตเพื่อให้การผลิตปลอดภัย ถ้าคุณไม่สามารถควบคุมกระบวนการผลิตให้อยู่ในขอบเขตการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยไม่ว่าจะเป็นพารามิเตอร์ที่สำคัญใด ๆ คุณต้องตระหนักว่านี่คือเหตุการณ์ near miss
- เมื่ออุปกรณ์ความปลอดภัย หรือ อุปกรณ์สำรองใด ๆ ทำงานเหตุการณ์นั้นถือเป็นเหตุการณ์ near miss เช่นกัน จะเกิดอะไรขึ้นถ้าอุปกรณ์ความปลอดภัยหรืออุปกรณ์สำรองเหล่านั้นไม่ทำงานตามที่ควรจะเป็น ?

คุณสามารถทำอะไรได้บ้าง?

- ทำความเข้าใจระบบการรายงานและสอบสวนอุบัติเหตุและเหตุการณ์ near miss ในโรงงานของคุณ ถ้ายังไม่มียุทธวิธีให้นำเสนอฝ่ายบริหารเพื่อนำเข้ามาใช้งาน
- รายงานเหตุการณ์ near miss ซึ่งรวมถึง กรณีที่ไม่สามารถควบคุมกระบวนการผลิตให้อยู่ในขอบเขตที่ปลอดภัยและกรณีที่อุปกรณ์ความปลอดภัยหรืออุปกรณ์สำรองใด ๆ ทำงาน
- อย่าคิดเองว่าหัวหน้างาน ผู้จัดการ และฝ่ายเทคนิคจะทราบเหตุการณ์ near miss ต่าง ๆ จากการอ่านสมุดส่ง การอ่านค่าของเครื่องมือวัด หรือ ข้อมูลกระบวนการผลิตต่าง ๆ มีข้อมูลเหล่านั้นมากมายนในโรงงาน ซึ่งอาจทำให้เหตุการณ์ near miss ถูกมองข้ามไป ถ้าคุณทราบว่ามีเหตุการณ์ near miss เกิดขึ้น คุณต้องให้มั่นใจว่าคุณแจ้งให้พวกเขาเหล่านั้นทราบ
- ถ้าคุณไม่แน่ใจว่าเหตุการณ์ใดเป็น near miss หรือไม่ ให้รายงานเหตุการณ์นั้นไว้ก่อน อีกวิธีในการช่วยระบุว่าเหตุการณ์นี้เป็นเหตุการณ์ near miss หรือไม่ คือ การคิดว่า "มันแย่มากไหนที่เหตุการณ์นี้ขึ้น"
- อาสาเข้าไปมีส่วนร่วมในการสอบสวนเหตุการณ์ near miss และอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในโรงงานของคุณ

โรงงานของคุณกำลังสื่อสารกับคุณผ่านเหตุการณ์ Near miss – มีใครกำลังรับฟังอยู่บ้างไหม ?